Mestres de la impremta - Levante de Castelló - 09/02/2016

MESTRES DE LA IMPREMTA

Carme Miquel

▸carmiqueldiego@gmail.com

Una societat educadora, i seria desitjable que la valenciana ho fóra, actua en el present però també fa mirades al passat per posar en valor les accions educatives realitzades i reconéixer les persones que van aportar la seua tasca a la transformació de l'escola. Ho dic a propòsit de la presentació del llibre *Mestres de la impremta* que tingué lloc la setmana passada a la Universitat de València, l'autor del qual és **Alfred Ramos**.

Començaré per dir que aquest llibre constitueix un treball d'investigació que va merèixer el premi Baldiri Reixac 2015 a la recerca i l'assaig pedagògic, i es refereix a uns mestres, dones i homes, que exerciren durant els anys 30 del segle passat en diferents pobles valencians, amb el compromís de transformar l'escola per canviar la societat. En el seu punt de mira estava formar ciutadans i ciutadanes lliures, solidaris i actius. I això ho van intentar amb l'aplicació d'una pedagogia renovadora, la pedagogia Freinet, que en les primeres dècades del segle XX es concretava a nivell internacional, en un moviment pedagògic conegut com l'Escola Moderna. Aquesta pedagogia té com principis bàsics la lliure expressió dels infants i la intercomunicació, per la qual cosa utilitza, entre altres, les tècniques del text lliure, la correspondència entre escoles i la revista escolar.

Doncs bé, en la seua investigació, l'autor ha trobat 79 ensenyants valencians dels anys 30 que van voler canviar l'escola i la societat, que es van identificar amb la pedagogia Freinet i la van aplicar. Conéixer la seua pràctica pedagògica, trencada el 1939, ha suposat per part d'Alfred Ramos trobar i analitzar 41 revistes escolars editades per l'alumnat d'aquells i aquelles mestres. Unes revistes confeccionades en les impremtes escolars característiques de la pedagogia Freinet. Alhora, conéixer la trajectòria vital d'aquells ensenyants ha suposat que l'autor del llibre consultara centenars d'arxius i s'entrevistara amb exalumnes que encara són vius i recorden amb afecte els seus mestres.

> El llibre d'Alfred Ramos és un reconeixement als ensenyants que van gosar canviar l'escola als anys trenta

En definitiva, *Mestres de la impremta* constitueix un reconeixement a uns ensenyants, dones i homes abans desconeguts, que van gosar canviar l'escola. Així ho entengueren tots els intervinents en l'acte de presentació —els professors **Ferran Zurriaga** i **Carme Agulló**, el vice-rector **Antonio Ariño** i el conseller **Vicent Marzá**, a més de l'autor del llibre—. I, amb un punt d'emoció, així ho entenguérem també les persones assistents. Perquè entre les nobles parets del Paranimf, on ens trobàvem, es feia present l'herència d'uns mestres valuosos. I la societat valenciana, a través de la Universitat, els hi acollia.